Biblioteka Jagiellońska
1002365523
1213 III Czasop.
11 (1938)

Strażak Śląski

Organ Śląsk. Okręgu Wojew. Zw. Straży Pożarnych R. P.

Wychodzi każdego miesiąca

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego!

Rok XI | **Katowice, styczeń 1938 r.** | **Nr 1**

Prenumerata caloroczna zl 5.—	Adres Administracji: Katowice, Mickiewicza 2, telef. 340-47, konto P. K. O. 303.408 Adres Redakcji: Cieszyn, Konwiktowa 12	Cena pojedynczego egz. 50 gr

Marszałek Śmigły-Rydz honorowym członkiem Związku Straży Pożarnych R. P.

Największą dumą Związku Straży Pożarnych jest przynależność najwyższych dostojników Państwa w charakterze członków honorowych. Już od roku 1921 członkiem honorowym Związku Straży Pożarnych był Marszałek Józef Piłsudski.

Pan Prezydent R. P. prof. Ignacy Mościcki, podczas składanego hołdu przez Związek Straży Pożarnych w roku 1929, również wyraził żywe zainteresowanie dla spraw strażackich.

W dniu 4 grudnia 1937 r. członkowie Zarządu Głównego Związku Straży Pożarnych: prezes senator W. Gołuchowski, pierwszy wiceprezes płk. dypl. W. Kiliński, sekretarz K. Matusiak, skarbnik dr M. Filipek, członkowie: starosta Z. Kalkstein, inż. St. Waligórski i insp. naczelny J. Milewski, udali się do Inspektoratu Sił Zbrojnych w celu wręczenia Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi dyplomu członka honorowego oraz Złotego Znaku Związku.

Przed wręczeniem, w imieniu całego strażactwa i Zarządu Głównego, przemówił prezes, senator Gołuchowski:

„Panie Marszałku!

W imieniu zrzeszonego Strażactwa Rzeczypospolitej, w wykonaniu uchwały Rady Naczelnej, Zarząd naszego Związku staje przed Panem Marszałkiem celem wręczenia dyplomu członkostwa honorowego, które Pan Marszałek raczył łaskawie przyjąć. Wręczając ten dyplom, z dumą wspominamy, że członkiem honorowym naszego Związku był największy Człowiek współczesnej Polski — Józef Piłsudski.

Chcemy też dać wyraz nie tylko naszego hołdu i serdecznego oddania dla Osoby Marszałka, ale też miłości i głębokiego przywiązania do naszej Armii!"

Pan Marszałek serdecznie podziękował za nadanie Mu godności członka honorowego i z wielkim zainteresowaniem oglądał dyplom, w którym wyryto następujące słowa:

„Rada Naczelna Związku Straży Pożarnych R. P. w imieniu 400 tysięcy zorganizowanych członków uchwałą z dnia 20 marca 1937 r. ma zaszczyt prosić Naczelnego Wodza Sił Zbrojnych Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza o przyjęcie godności honorowego członka Zw. Straży Pożarnych R. P. Hufce drużyn naszych, ożywione uczuciami podziwu dla Twych olbrzymich zasług, składają Ci, Wodzu Narodu, w tym skromnym dyplomie należną cześć i hołd i oddają w godne Twe ręce na ołtarz Ojczyzny mienie, zdrowie i życie. Ślubujemy Ci, że w kadrach braterskiej armii strażackiej znajdziesz dzisiaj i w każdej godzinie najgorliwszych wykonawców Twych wskazań i rozkazów".

Wizyta zakończona została fotografią Pana Marszałka z członkami Zarządu Głównego.

Papież Pius XI o pracy strażaków

Papież przyjął na audiencji kilkunastu członków Mediolańskiej Straży Pożarnej i wygłosił do nich przemówienie, świadczące, jak wysoko ceni zawód strażacki. Witając delegację Straży z Mediolanu, z którą Papież jest związany tak serdecznymi węzłami od czasów sprawowania w niej funkcji dostojeństwa arcykapłańskiego i kardynalskiego — powiedział Ojciec św. dosłownie:

Bibl. Jag.
1660 Cz. D. 386

„Uważam strażaków poniekąd za apostołów dobroczynności i miłosierdzia, za tych, którzy przychodzą nie tylko z ratunkiem, ale niosą pociechę cierpiącym w chwili mściwej zemsty ognia, tego ognia, co to jest wielkim przyjacielem człowieka, dopóki jest posłusznym jego narzędziem, ale stać się może okrutnym w chwili swego niszczycielskiego działania. Szerzy on wtedy wokoło spustoszenie, zagraża wszystkiemu i wszystkim.

Zasługi strażaków są zawsze wielkie i cenne same przez się, skoro jednak ratują oni innych nie tylko z obowiązku nałożonego na nich jako dobrych obywateli, nie tylko żeby dotrzymać przysięgi, ale również pod impulsem uczuć chrześcijańskich lub dlatego, aby na swój sposób ulżyć cierpieniom swych braci — wówczas zasługi ich stają się tym większe i to nie tylko wobec współobywateli, wobec Ojczyzny, wobec miejscowości stałego zamieszkania, ale również wobec Boga, czym zasługują sobie na specjalne wyróżnienie i specjalną zapłatę w Królestwie niebieskim. Strażacy znajdują się między tymi, dla których Bóg zastrzegł specjalne nagrody, albowiem zasłużyli na łaski Jego za dopomaganie bliźnim i niesienie im pomocy. Strażaków wzywa się w samej rzeczy nie tylko do zwalczania pożarów, ale upatruje się w nich rękę niosącą pomoc we wszelkich niebezpieczeństwach i klęskach, we wszelkich trudach i znojach życiowych.

Ojciec Święty udziela wobec tego z całego serca członkom Straży Pożarnej Swego Apostolskiego błogosławieństwa i prosi Boga, aby spłynęło ono na wszystkich druhów całego świata, pracujących dla dobra ogółu i w myśl miłosierdzia chrześcijańskiego."

Wyniki ze strzelań przeprowadzonych przez straże pożarne w roku 1937

W wykonaniu zarządzeń Zarządu Głównego z przeprowadzonych zawodów strzeleckich osiągnięto następujące wyniki:

1. Oddz. Pow. Bielsko:

W zawodach rejonowych udział wzięły 4 rejony, 32 zespoły z 18 straży, strzelało 160 osób.

W zawodach powiatowych 4 zespoły, razem 20 osób.

Mistrzostwo uzyskał zespół ze straży Zabrzeg, Dziedzice, kop. Silesia — pkt. 440.

Wicemistrzostwo zespół OSP. Bielsko — 334 punktów.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał druh E. Kania z OSP. Zabrzeg — pkt. 92. Wicemistrzostwo dh. P. Lanc z OSP. Bielsko — pkt. 91.

2. Oddział Miejski Chorzów:

W zawodach rejonowych międzyoddziałowych wzięło udział 7 oddziałów, strzelało 121 osób.

W zawodach powiatowych udział wzięło 13 zespołów w ilości 65 osób.

Mistrzostwo zdobył zespół Oddziału I — pkt. 240, wicemistrzostwo OSP. „Elektrownia", pkt. 152.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. inż. Sikora Gustaw — pkt. 68 z OSP. „Elektrownia"; wicemistrzostwo dh. Maciejewski Paweł — pkt. 65 z OSP. Oddział pierwszy.

3. Oddział Miejski Katowice:

Przeprowadzono zawody międzyoddziałowe, w których wzięło udział 11 zespołów z 6 straży w ilości 55 osób.

Mistrzostwo zespołowe zdobyła OSP. Oddział I — pkt. 312; wicemistrzostwo Zaw. Str. Poż. — pkt. 292.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. Müller Edward — 83 pkt. z Zaw. Str. Poż.; wicemistrzostwo — dh. Ulfig Brunon — 79 pkt. z OSP. Oddz. I.

4. Oddz. Pow. Lubliniec:

W zawodach rejonowych wzięło udział 6 rejonów, 18 straży, 35 zespołów, w ilości 185 osób.

W zawodach powiatowych wzięły udział 3 zespoły w ilości 15 osób.

Mistrzostwo zdobyła OSP. „Natronag" — pkt. 531; wicemistrzostwo OSP. Kośmidry — pkt. 488.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. R. Pisarecki z OSP. „Natronag" — pkt. 130; wicemistrzostwo dh. Szlöger Wincenty z OSP. Kośmidry, 125 pkt.

5. Oddział Powiatowy Pszczyna:

W zawodach rejonowych wzięło udział 9 rejonów, 59 straży, 62 zespoły w liczbie 310 osób.

W wyniku tych zawodów mistrzostwo zdobyła fabr. Str. Poż. „C. H. Dietrich" — pkt. 298; wicemistrzostwo OSP. Pszczyna — pkt. 279.

Strażackie Zakłady Przemysłowe

WARSZAWA, UL. NOWOGRODZKA 22

polecają z własnych wytwórni:

Autopogotowia i autocysterny
Wozy konnego pogotowia i beczkowozy
Węże tłoczne i ssawne
Drabiny wszelkich typów
Sikawki i zwijadła
Łączniki normalne i wszelką armaturę pożarniczą
Syreny alarmowe ręczne i elektryczne
Uzbrojenie osobiste
Pochodnie, bosaki, oraz
WSZELKI SPRZĘT wchodzący w zakres wyposażenia straży pożarnych

Wyrabiany przez nas sprzęt jest wypróbowany i ocechowany przez Komisję Techniczną Związku Straży Pożarnych R. P.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. R. Jacek z Fabr. Str. Poż. „Czułów" — pkt. 72; wicemistrzostwo — dh. T. Muszalik z fabr. Str. Poż. „C. H. Dietrich" — pkt. 72.

6. Oddz. Pow. Rybnik:

W zawodach rejonowych udział wzięło 5 rejonów, 25 straży, 33 zespoły w ilości 165 osób.

W zawodach powiatowych udział wzięło 9 zespołów — 45 osób.

Mistrzostwo zdobyła OSP. Szczygłowice — 721 pkt., wicemistrzostwo — OSP. Knurów — 623 punktów.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. Majzner Józef z OSP. Niewiadom — 170 pkt.; wicemistrzostwo — dh. Wiora Wacław z OSP. Knurów — 156 punktów.

7. Oddz. Pow. Świętochłowice:

W zawodach rejonowych wzięły udział 3 rejony, — 17 straży, — 64 zespoły, w ilości 320 osób.

Mistrzostwo zdobyła Zaw. Str. Poż. huty „Pokój" — pkt. 400; wicemistrzostwo — OSP. Ruda Śląska — pkt. 344.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. Dobroczyński Filip — pkt. 88 ze straży huty „Pokój"; wicemistrzostwo — dh. Wieczorek Ignacy — pkt. 79 ze straży huty „Pokój".

8. Oddział Pow. Tarnowskie Góry:

W zawodach rejonowych wzięło udział 5 rejonów, — 17 straży, — 18 zespołów w liczbie 90 osób.

W zawodach powiatowych wzięło udział 5 zespołów.

Mistrzostwo uzyskał zespół Rejonu I ze straży: Tarnowskie Góry, Repty i Sowica — pkt. 298; wicemistrzostwo — rejon III ze straży: Kozłowa Góra, Orzech i Nakło Śl. — pkt. 253.

Mistrzostwo indywidualne uzyskał dh. Tyczka Gerard z OSP. Kozłowa Góra — 92 pkt.; wicemistrzostwo dh. Krząkała Fr. z OSP. Tarnowskie Góry — pkt. 83.

9. Oddział Pow. Katowice powiat:

W zawodach powiatowych wzięło udział 20 zespołów oraz 94 strażaków w konkurencji indywidualnej.

Mistrzostwo pow. katowickiego uzyskał zespół Zaw. Str. Poż. Huty Utheman w Szopienicach — pkt. 685; wicemistrzostwo — zespół Kop. Str. Poż. w Bielszowicach — pkt. 681.

Mistrzostwo indywidualne pow. katowickiego uzyskał strażak Fryc z Zaw. Str. Poż. Huty Utheman — pkt. 156; wicemistrzostwo str. Szymczyk Robert, Kop. Str. Poż. Bielszowice — pkt. 154.

Dział urzędowy

OKÓLNIKI ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Okólnik Nr 782. — W sprawie wystawiania i prolongaty legitymacyj

1. a) Zarząd Główny Związku Straży Pożarnych RP. wystawia legitymacje służbowe dla: Członków

Aparaty „P. G." i „P. G. D."

dla drużyn odkażających

Ręczne gaśnice

Impregnaty ogniochronne

POLECA FIRMA:

MI-RA

Zjednoczone Wytwórnie Gaśnicze

w WARSZAWIE, ul. Wspólna 3a

Biuro w Katowicach, Wojewódzka 5

Zarządu Głównego, Komisyj i Sądów przy Zarządzie Głównym, Prezesów Rad i Prezesów Zarządów Okręgów Wojewódzkich, pracowników Biura Zarządu Głównego, wszystkich członków Korpusu Technicznego i p. o. instruktorów(rek);

b) Zarządy Okręgów Wojewódzkich wystawiają legitymacje służbowe dla: Członków Zarządu Okręgu, Komisyj i Sądów przy Okręgu, Prezesów Rad i Prezesów Zarządów Oddziałów Powiatowych, oraz dla pracowników biur Okręgów;

c) Oddziały Powiatowe wystawiają legitymacje służbowe dla: członków Zarządów i Sądów przy Oddziałach Powiatowych, pracowników biur Oddziałów Powiatowych oraz dla Naczelników Rejonowych;

d) Zarządy Straży, Instytucje i Zakłady — dla wszystkich swych członków.

2. Wszyscy członkowie Zarządów, Komisyj, członkowie Korpusu Technicznego, pracownicy Związku i straży, członkowie straży — wypełniając swe czynności służbowe oraz występując w mundurze — winni zawsze posiadać przy sobie legitymacje służbowe, wystawione przez jedną z wymienionych w pkt. 1 władz.

Jeśli legitymacje wystawia nie władza bezpośrednia, wówczas na odwrocie fotografii do legitymacji winno być stwierdzenie tożsamości osoby przez władzę bezpośrednią.

W wypadku utraty mandatu, wystąpienia z organizacji, względnie rozwiązania stosunku służbowego (pracy), władza bezpośrednia, odbierając legitymację, przesyła ją tej jednostce organizacyjnej, która legitymację wystawiła.

Wytwórnia Wyrobów Tkackich

INŻ. WITOLD IZDEBSKI i Ska „IWIS" S/A

Warszawa, Marszałkowska 129

Telefony: Dyrekcja 608-86 — Skład 599-77

poleca własnej produkcji:

Węże Parciane Tłoczne

SUROWE

GUMOWANE

WĘŻE PARCIANE TŁOCZNE nasycane — impregnowane solami przeciwgnilnymi, które gwarantują

dłuższy okres użytkowania

łatwiejszą konserwację

zabezpieczają od gnicia

Oferty, wzory i prospekty wysyłamy na żądanie

Członkowie Korpusu Technicznego bez przydziału, będący w stanie nieczynnym, — po zwolnieniu ze stanowiska — zatrzymują legitymację z adnotacją: „bez przydziału — stan nieczynny".

Jednostki organizacyjne — uprawnione do wydawania legitymacyj, prowadzą ich ewidencję (książką), notują zmiany w legitymacjach (mogą one być dokonywane tylko na podstawie dokumentów uzasadniających zmiany wzgl. wpisy), oraz prolongaty legitymacyj.

W wypadku zagubienia legitymacji — nową wolno wydać po przedłożeniu przez petenta dowodu zgłoszenia w Policji Państwowej o zagubieniu i unieważnieniu poprzednio wydanej legitymacji.

Prolongaty legitymacyj należy dokonywać na początku każdego roku kalendarzowego — do dnia 15 stycznia.

Okólnik Nr 786. — W sprawie zerwania współpracy ze Spółdzielnią Straży Pożarnych w Krakowie

Podajemy do wiadomości, że Zarząd Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych R. P. w Krakowie, na posiedzeniu w dniu 23 X 1937 r. uchwalił zerwać wszystkie stosunki łączące Okręg i Straże Pożarne w dotychczasowej współpracy ze Spółdzielnią Straży Pożarnych w Krakowie.

Powodem wycofania się Okręgu ze Spółdzielni były stwierdzone wypadki dostarczania przez nią sprzętu lichego, przy czym w sprzedaży z wolnej ręki organa Spółdzielni nie zawsze trzymały się obowiązujących cenników.

W związku z powyższym Związek Straży Pożarnych RP. wstrzymał badanie i cechowanie sprzętu strażackiego w wyżej wymienionej Spółdzielni.

Okólnik Nr 787. — W sprawie reklamowania węży tłocznych

Wobec częstego nieprzestrzegania przez straże pożarne wskazań dotyczących postępowania przy reklamowaniu uszkodzeń w wężach tłocznych, które to wskazania podane są w „Kalendarzu oficera strażackiego", komunikujemy, że reklamowane przez straże węże powinny być opakowane i opieczętowane tak, aby firma, do której zostają one odesłane, nie miała możności dokonania wymiany przed przybyciem rzeczoznawcy.

Równocześnie z wysłaniem węży do firmy należy przesłać do Wydziału Technicznego Związku Straży Pożarnych RP. drogą służbową pismo, zgłaszające reklamację i podające, kiedy i gdzie została przekazana przesyłka, oraz jakimi znakami została ona zabezpieczona.

W wypadku zgłoszenia reklamacji tylko przez firmę bez uprzedniego zawiadomienia Związku przez Straż, reklamacje takie nie będą rozpatrywane.

Okólnik Nr 790. — W sprawie zakupu łączników tłocznych

Zdarzają się wypadki, że niektóre straże pożarne zakupują łączniki tłoczne nie badane przez Wydział Techniczny Związku.

Jednocześnie podajemy spis firm, produkujących normalne łączniki tłoczne, zbadane przez Wy-

dział Techniczny i zatwierdzone przez Zarząd Główny Związku, jako nadające się do użytku w Strażach Pożarnych: „Lilpop, Rau i Loewenstein" w Warszawie, „Unia Strażacka" we Lwowie, „Składnica Straży Pożarnych" w Warszawie, „Strażackie Zakłady Przemysłowe" w Warszawie.

Okólnik Nr 792. — W sprawie zakupu podwozi samochodowych pod budowę samochodów pożarn.

Przy nabywaniu nowego podwozia samochodowego pod budowę samochodu pożarniczego należy uwzględnić następujące wytyczne jako obowiązujące:

a) Warunkom stawianym przez Wydział Techniczny Związku Straży Pożarnych RP. odpowiadają podwozia marki „Polski Fiat", typu 621 R. i 621 L. Produkcji Państwowych Zakładów Inżynierii, oraz podwozie marki „Chevrolet" typu HD 157, montowane w kraju przez firmę „Lilpop, Rau i Loewenstein" w Warszawie, które można kupować bez ograniczeń;

b) Należy dążyć do posiadania przez straż samochodu tylko jednej marki i typu, wymienionych wyżej, w przeciwnym razie należy każdorazowo uzyskać zezwolenie Związku Straży Pożarnych RP., przesyłając odpowiednio uargumentowane motywy, stwierdzające konieczność posiadania dwu typów podwozi;

c) Ze względu na seryjną fabrykację podwozi ciężarowych marki „Polski Fiat" obu wyżej wymienionych typów — dostawa odbywa się w czasokresie: od października do marca. Ze względu na powyższe tylko w pierwszym kwartale roku kalendarzowego dostawa jest szybka, w następnych zaś miesiącach

DOSTAWCA DLA SZPITALI, KAS CHORYCH, LECZNIC itp.

MILDNER i Ska Sp. z o. o.

Wytwórnia narzędzi chirurgicznych, Mebli lekarskich i Aparatów Ortopedycznych

Tel. Nr 335.01. **KATOWICE** Marsz. Piłsudskiego 10.

poleca po cenach przystępnych:

WSZELKIE NARZĘDZIA LEKARSKIE, MEBLE SZPITALNE, APARATY ELEKTROMEDYCZNE. MIKROSKOPY. PRZYBORY LABORATORYJNE, ARTYKUY SANITARNE DLA PIELĘGNOWANIA ZDROWIA I CHORYCH itp.

przyjmowane są zamówienia na podwozia z następnej partii seryjnej, względnie na podwozia na składzie.

Okólnik Nr 793. — W sprawie uprawnień do zgłaszania do udziału w Kasie Strażackiej

Podajemy do wiadomości, iż stosownie do powziętej uchwały na ostatnim posiedzeniu Kuratorium Kasy Strażackiej, poza ochotniczymi strażami pożarnymi, działającymi na podstawie wzorowego Statutu Stowarzyszenia Ochotniczych Straży Pożarn., zatwierdzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 35 z dnia 8 II 1935 r.) — do Kasy Strażackiej mogą być również zgłaszane: **1) pogotowia zawodowe strażackie, harcerskie oddziały pożarnicze i żeńskie drużyny pożarnicze,** jeżeli istnie-

Ważne dla Straży pożarnych zawodowych, przemysłowych i ochotn.

Zakłady Mechaniczne

Lilpop Rau Loewenstein

Sp. Akc.

Warszawa, Bema 65

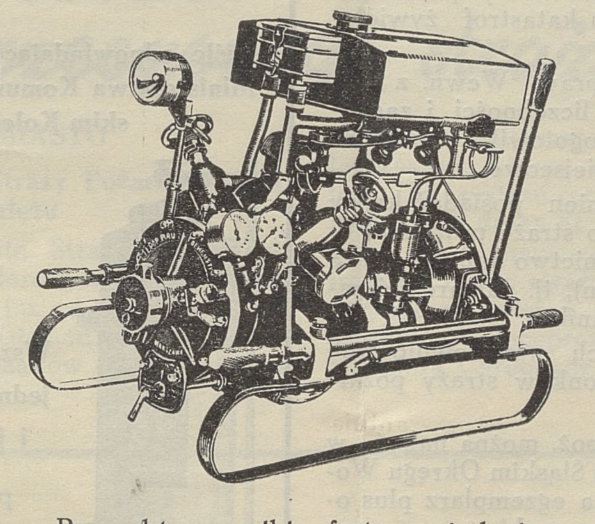
polecają:

motopompy SYRENA

różnych wielkości,

autopogotowia

drezyny pożarnicze

Wytwórnia Wyrobów Tkackich

Inż. Witold Izdebski

„IWIS" Sp. Akc.

Warszawa, Marszałkowska 129

poleca:

Węże parciane tłoczne

surowe

gumowane

impregnowane

Prospekty, cenniki, oferty na żądanie

Prądownice pianowe „Omega", uniwersalne pyszczki „Omega", sprzęt gaśniczy

Rejonowe przedstawicielstwo na Górny Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie:

Aleksander Chomiakow, Katowice, ul. Wojewódzka 13-8 Tel. 348-90

ją przy tychże strażach i zostaną przez nie zgłoszone do Kasy Strażackiej; **2) fabryczne, przymusowe i kolejowe ochotnicze straże pożarne,** działające na podstawie odrębnych statutów lub regulaminów, z tym jednakże zastrzeżeniem, iż kasa odpowiada tylko za wypadki, wynikłe przy pożarach, ćwiczeniach i innych czynnościach zarządzonych przez władze państwowe, samorządowe lub organizacyjne **poza obrębem obiektów, przy których straże te zostały zorganizowane.**

INSPEKTOR NACZ.: (—) J. Milewski

I. W.-PREZES ZARZ. GŁ.: (—) Wł. Kiliński, Ppłk. Dypl.

KOMUNIKATY ŚLĄSKIEGO OKRĘGU

L. A-19-1. — W sprawie ustawy ppożarowej

Komunikujemy, że Śląski Okręg Wojewódzki wydał drukiem przepisy ppożarowe. Broszurka powyższa zawiera:

1. Ustawę Śląską z dnia 16 lipca 1937 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 41).

2. Ustawę z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) w pełnym brzmieniu obowiązującym w województwie śląskim, tj. z uwzględnieniem zmian wprowadzonych wyżej podaną ustawą śląską z dnia 16 lipca 1937 r.

3. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26 II 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i Spraw Wewn. o trybie postępowania przy zawiadamianiu w drodze telefonicznej lub telegraficznej o wypadkach klęsk żywiołowych, napadów rabunkowych i katastrof.

4. Postanowienie Min. Komunikacji w sprawie ulg kolejowych przy przejazdach straży pożarnych do i od miejsc pożarów i innych katastrof żywiołowych.

5. Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. z dnia 16 X 1937 r. o rozmieszczeniu, liczebności i zaopatrzeniu miejscowych straży (pogotowi) pożarnych i uznaniu straży pożarnych za miejscowe.

Powyższą broszurkę powinien posiadać każdy oficer straży pożarnej. Ponadto straże powinny dopilnować, aby powyższe wydawnictwo nabyły także władze gminne (naczelnicy gmin), tj. najbardziej zainteresowane obroną ppoż. czynniki.

Na najbliższych zbiórkach wyszkoleniowych należy dokładnie zapoznać członków straży pożarnych z powyższą ustawą.

Broszurkę z przepisami ppoż. można nabyć w każdym Oddziale Powiatowym i Śląskim Okręgu Wojewódzkim w cenie 40 groszy za egzemplarz plus opłata pocztowa za przesyłkę broszurki.

L. A-17-4. — W sprawie funduszów dla straży pożarnych na 1938-39 r.

Magistraty miast oraz zarządy gmin rozpoczęły prace nad preliminarzami budżetowymi gmin. W związku z tym Zarządy O. S. zechcą poczynić starania, aby w preliminarzach gmin na 1938-39 r. przewidziano potrzebne kwoty na obronę ppoż. gmin.

Sumy na potrzeby straży pożarnych należy przewidzieć wg opracowanego planu zaopatrzenia straży pożarnych na 1938-39 r.

Jednocześnie zaznaczamy, że zgodnie z art. 25 — rozdział III ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami gminy są obowiązane w ramach budżetu:

1) zaopatrywać straże pożarne miejscowe w odpowiedni sprzęt techniczny ratunkowy oraz środki konieczne do użycia tego sprzętu do akcji ratowniczej;

2) dostarczać pomieszczeń, potrzebnych dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla celów jej wyszkolenia oraz dla przechowywania sprzętu technicznego straży;

3) urządzić i utrzymywać urządzenia sygnalizacyjne i alarmowe;

4) zapewnić dostarczenie dla akcji ratunkowej dostatecznej ilości wody;

5) popierać akcję społeczną w celu utworzenia i utrzymywania ochotniczych straży pożarnych.

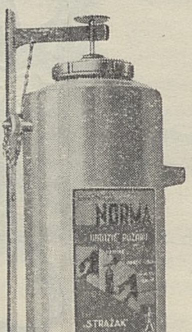
L. A-9-1. — W sprawie ubezpieczeń członków straży pożarnych

Na zasadzie par. 32 statutu Stow. Ochotn. Straży Pożarnych zechcą Zarządy Stowarzyszeń Straży Pożarnych natychmiast ubezpieczyć swych członków straży w Kasie Strażackiej. Jednocześnie komunikujemy, że Oddziały Powiat. wysłały do straży pożar-

NIEZAWODNE W DZIAŁANIU

Gaśnice „Norma"

ściśle odpowiadające warunkom technicznym Ministerstwa Komunikacji i dostarczane Polskim Kolejom Państwowym

płynowe
pianowe
tetrowe

Wszystkie trzy typy posiadają jednakowy wygląd zewnętrzny i jednakowy sposób użycia

poleca własnego wyrobu

Fabryka Narzędzi Pożarniczych

„STRAŻAK"

L. Piętka, A. Płoski i G. Szołowski

WARSZAWA

Biuro sprzedaży: **ul. Królewska 11,** tel. 666.25.

nych formularze Kasy Strażackiej w sprawie powyższej.

Wykonanie powyższego należy zameldować odnośnym Oddziałom Powiatowym **w terminie do 15 II 1938.**

L. JW-4. — W sprawie prenumeraty czasopism fachowych Związku oraz Okręgu

Komunikujemy, że do obowiązków każdej straży pożarnej będącej członkiem Związku Str. Poż. RP. należy między innymi obowiązek prenumerowania czasopism fachowych Związku wzgl. odnośnego Okręgu. Straże uchylające się od powyższego obowiązku mogą narazić się na przykre następstwa korporacyjne, np. ich wnioski o odznaczenia nie będą rozpatrywane, mogą być skreślone z listy członków Związku itp.

Wobec powyższego Zarząd Śląskiego Okręgu Wojew. komunikuje, że:

1. **Gazetę Strażacką powinny prenumerować:** wszystkie straże pożarne, naczelnicy rejonów, Zarządy Oddz. Pow., osobiście członkowie Korpusu Technicznego Związku;
2. **Przegląd Pożarniczy powinni prenumerować:** wszystkie straże I i II grupy, zmotoryzowane całkowicie lub częściowo straże pożarne grupy III i IV, naczelnicy rejonu na terenie których są straże grupy I i II, Zarządy Oddziałów Powiatowych, osobiście członkowie Korpusu Technicznego;
3. **Strażaka Śląskiego powinni prenumerować:** wszystkie straże pożarne, naczelnicy rejonów, Zarządy Oddziałów Powiatowych, osobiście członkowie Korpusu Technicznego Związku.

Prenumerata roczna wynosi łącznie z przesyłką:

1. Przeglądu Pożarn. wraz z Gazetą Str. 20.— zł
2. Samej Gazety Strażackiej . . . . 6.— zł
3. Strażaka Śląskiego . . . . . 5.— zł

Oprócz powyższych pism Zarządy Oddziałów Powiatowych oraz Straże Pożarne przewidziane do opl. powinny prenumerować:

Przegląd O. P. L. G. — prenum. roczna zł 6.—.

Prenumeratę powyższych pism należy zgłaszać pod adresami:

1. na Przegląd Pożarniczy i Gazetę Strażacką — Związek Straży Pożarnych RP. Wydział Wydawniczy, Warszawa, ul. Poznańska 11, m. 47;
2. na Strażaka Śląskiego — Śląski Okręg Wojewódzki Związku Straży Pożarnych RP. w Katowicach, ul. Mickiewicza 2;
3. na Przegląd O. P. L. G. — Zarząd Główny LOPP. Warszawa, ul. Wierzbowa 9.

Odznaczenia

Na wniosek Zarządu Śląskiego Okręgu Wojew., uchwałą Zarządu Głównego z dnia 30 X 1937 r. otrzymali odznaczenia druhowie:

1. Władysław Suchoń — członek OSP. w Bielsku, sekretarz Zarządu Oddz. Pow. w Bielsku, przewodniczący Komisji Rewizyjnej Śląskiego Okręgu — złoty medal zasługi.

2. Erwin Szewczyk — Prezes Zarządu OSP. Cieszyn i skarbnik Oddz. Pow. Cieszyn — srebrny medal zasługi.

3. Jan Paszek — Naczelnik OSP. w Mazańcowicach — srebrny medal zasługi.

Dyplomy zasługi uzyskały Ochotnicze Straże Pożarne: Kamień, Kop. Rymer, Niedobczyce, Gorzyczki, Pszów.

INSP. WOJEWÓDZKI: (—) J. Mikuła

PREZES ZARZ. OKRĘGU: (—) Mildner

Z życia zrzeszonego strażactwa

KATOWICE MIASTO

Opłatek Stow. Ochotniczej Straży Pożarnej w Katowicach-Załężu

Dnia 21 XII Stow. Ochotn. Straży Poż. w Katowicach-Załężu obchodziło dorocznym zwyczajem święto „Gwiazdki" połączone już od pięciu lat z tradycyjnym łamaniem opłatka. Obchód ten zgromadził nie tylko druhny i druhów strażaków z ich rodzinami, ale i także cały szereg osób jako gości spośród społeczeństwa, którzy wypełnili po brzegi salę p. Batora. Uroczystość rozpoczęła się przemówieniem prezesa straży druha St. Mielcarskiego, który w słowach szczerych a ujmujących, nacechowanych prawdziwą troską o dobro straży, powitał przede wszystkim przybyłych gości, a między nimi ks. wikarego Stokowego, p. wiceprezydenta miasta St. Szkudlarza, p. majora Chrebendę, druhów naczelników honoro-

Czytajcie i propagujcie Strażaka Śląskiego!

wych: dyr. Jedermanna i Jelitę, instr. pow. Kosterkę, członków pow. zarządu Straży druha kom. Krawczyka, kom. Kocimę, po czym w słowach pięknych streścił znaczenie polskiego opłatka jako symbol zespolenia myśli, serc i dusz w czynach ku chwale Boskiej, w czynach ku pożytkowi bliźniego i społeczeństwa i w czynach ku potędze i rozwojowi Ojczyzny naszej. Przemówienie dh. prezesa zakończyło się chóralnym odśpiewaniem staropolskiej kolędy „W żłobie leży" i łamaniem się opłatkiem. W dalszym przebiegu uroczystości nastąpiło przemówienie p. wiceprezydenta miasta St. Szkudlarza, prezesa Zw. Straży Pożarnych RP. oddziału katowickiego miejskiego, który w treściwej mowie wyraził wielkie zadowolenie z powodu pomyślnego rozwoju tutejszego oddziału straży oraz panującej harmonii i wzajemnego ustosunkowania się druhów strażaków. Uznając w tym wielką zasługę obecnego zarządu z prezesem St. Mielcarskim na czele, p. prezes pow. St. Szkudlarz w słowach wzruszających złożył za to wyrazy uznania prezesowi St. Mielcarskiemu i udekorował go srebrnym medalem zasługi za prace położone na polu pożarnictwa, przyznanym przez Zarząd Główny Związku Straży Pożarnych RP.

Moment ten przyjęła sala burzliwymi oklaskami. Ze swej strony p. prez. St. Mielcarski w krótkich i dobitnych słowach podziękował za odznaczenie i wyróżnienie, zaznaczając jednak, że zasługa ta jest udziałem także miejscowego Zarządu straży i druhów strażaków z naczelnikiem Gruszką na czele. Obecny i wzruszony tym ks. wikary Stokowy wygłosił piękne i obrazowe przemówienie, które sala przyjęła z wielkim entuzjazmem. Następnie wykonano okolicznościowe przedstawienie teatralne oraz wygłoszono deklamacje przy żywym obrazie stajenki Betlejemskiej, wykonane przez druhny i druhów strażaków pod kierownictwem druha Hoszka. Po skromnym przyjęciu nastąpiło rozdanie upominków gwiazdkowych między członków straży i darów dla najbardziej potrzebujących druhów strażaków.

Uroczystość zakończył prezes Mielcarski podziękowaniem tym wszystkim, którzy w jakikolwiek bądź sposób przyczynili się do zorganizowania, wykonania oraz uświetnienia święta opłatka i chóralnym odśpiewaniem kolędy „Gdy się Chrystus rodzi". Dodać należy, że uroczystość w wysokiej mierze urozmaiciła orkiestra mandolinistów miejscowego hufca Harcerzy.

Zaznaczyć należy, że przebieg całej uroczystości odbył się w nastroju nadzwyczaj serdecznym i radosnym. Sądząc z panującego nastroju zebrani zachowają w pamięci piękny obrazek polskiego opłatka.

POWIAT RYBNIK

Kurs III st. w Rybniku

W czasie od 3 XI do 15 XI 1937 r. odbył się kurs III stopnia w Rybniku, w którym wzięło udział 23 uczestników. Wykładowcami na kursie byli: zast. insp. Okręgu L. Jaroszewski, Wł. Skura — pow. instr., Proske, nacz. rej. Kurs ów był dojazdowy, nie skoszarowany. W wyniku kursu egzamin złożyli z postępem: bardzo dobrym — 7, dobrym — 8, dostatecznym — 8. W zakończeniu kursu przemówili w serdecznych słowach do uczestników druhowie: starosta Wyglenda Jan i prezes Zarządu Oddz. Pow. inż. J. Urbańczyk, wyrażając podziękowanie kursistom i prosząc o owocną pracę wyszkoleniową w szeregach straży.

Kurs III st. w Wodzisławiu

Podobny kurs odbył się w Wodzisławiu w czasie od 18 XI do 28 XI br., który ukończyło 20 uczestników.

Ogółem przeprowadził Oddział w bież. roku 2 kursy II stopnia; ukończyło je 61 uczestników z 36 straży, oraz 3 kursy III st., które ukończyło 62 delegatów z 47 straży.

Uroczystość poświęcenia motopompy i wozu rekwizytowego w Czerwionce

Dnia 7 listopada br. odbyła się uroczystość poświęcenia motopompy i wozu rekwizytowego OSP. Czerwionka, Uroczystość, którą zaszczycił swoją obecnością p. starosta Wyglenda, zgromadziła dość licznie miejscowe społeczeństwo i okoliczne straże. Oddział Powiatowy reprezentowany był przez Prezesa Zarządu Oddz. inż. J. Urbańczyka i instr. Wł. Skurę. Po uroczystym nabożeństwie odbył się akt poświęcenia sprzętu oraz dekoracja członków medalami zasługi i znakami za wysługę lat. Przemówienia okolicznościowe wygłosili: starosta Wyglenda, inż. J. Urbańczyk, miejscowy ks. proboszcz i nacz. gminy W. Wyglenda.

Należy podkreślić dużą troskę i zrozumienie dla spraw obrony ppoż. Zarządu miejscowej gminy wraz z nacz. Wyglendą na czele, którym tą drogą składamy serdeczne podziękowanie.

Poświęcenie remizy i wspinalni w OSP. Wilchwy

Dnia 21 listopada br. odbyła się uroczystość poświęcenia remizy i wspinalni w OSP. Wilchwy. Przy współudziale licznie zebranego społeczeństwa i strażactwa dokonał aktu poświęcenia ks. dziekan Sznalke. Do zebranych przemówił imieniem władz gminnych i miejscowej straży prezes straży i nacz. gminy Cyganek, następnie przemawiali senator dr Pawelec i pow. instr. Wł. Skura. Dzięki więc życzliwemu i bardzo wydatnemu poparciu władz, staraniom i zabiegom miejscowej gminy i straży otrzymała tutejsza placówka straży piękny budynek, którego użyteczność i znaczenie stanowi początek nowego okresu życia i pracy straży.

Straże, które zalegają z opłatą Strażaka Śląskiego za rok 1937, wzywamy do uregulowania długu odwrotnie

Gwiazdka w OSP. Osiny

Zarząd Straży Pożarnej w Osinach gm. Gorzyce w staraniach swych nad utrzymaniem życia towarzyskiego w rodzinie strażackiej, zorganizował podwieczorek gwiazdkowy.

Podwieczorek zagaił okolicznościowym przemówieniem prezes druh Musioł, podkreślając przy tym obecność na podwieczorku weteranów naszych, druhów Piechaczka Wiktora i Klyszcza Antoniego, następnie zaś przemówił do zebranych naczelnik straży druh Kuminek Al. w kwestii obowiązków i praw strażackich, wynikających z obowiązującej i dawno oczekiwanej na terenie Woj. Śląskiego ustawy przeciwpożarowej.

Oficjalną część podwieczorku rozpoczęto odśpiewaniem kilku kolęd, po czym podano herbatę i ciastka. Na podwieczorku przygrywała orkiestra smyczkowa, zebrana spośród członków straży.

Pod koniec podwieczorku podziękował prezes Musioł i naczelnik straży dh. Kominek członkom Zarządu za ich pomoc materialną i moralną w zorganizowaniu tej tak miłej imprezy, po czym udano się na spoczynek domowy.

POWIAT PSZCZYNA

Kurs III st. w Mikołowie

W czasie od 2 do 13 listopada br. przeprowadził Oddział kurs III stopnia w Mikołowie. Obecnych uczestników 27. Wykładowcami na kursie byli druhowie: zast. insp. woj. L. Jaroszewski, J. Wypiór, instr. pow., A. Gasz, instr. pow., oraz budowniczy miejski p. Blachut z Mikołowa.

W wyniku przeprowadzonych egzaminów złożyło z wynikiem bardzo dobrym 3 uczestników, dobrym 20 i dostatecznym 3.

W zakończeniu kursu, jak również parokrotnie w czasie jego trwania, uczestniczył prezes Zarządu Oddz. Pow. J. Koj, dziękując zebranym za wysiłek i włożoną pracę nad samokształceniem się na kursie, zachęcając zarazem do realizacji nabytych wiadomości w terenie.

Egzamin kwalifikacyjny

z zakresu I stopnia odbył się w OSP. Tychy, Kopalnia Boże Dary w Kostuchni i w Warsztatach Kolejowych w Piotrowicach.

W wyniku złożyło egzamin 76 członków.

Z życia i prac samarytanek

WIECZORNICE ŚW. MIKOŁAJA W JEDN. ŻSSP.

W ub. r. w wielu jedn. żssp. odbyły się wieczornice św. Mikołaja, z których kilka krótko opiszemy.

W Nikiszowcu w dniu 6 grudnia 1937 piękną wieczornicę św. Mikołaja zaszczyciło swą obecnością duże grono zaproszonych gości, którzy razem z komendą tamt. Straży, jedn. żssp. i dziećmi strażaków, chcieli ten tradycyjny wieczór mile spędzić. Oczekiwania wszystkich nie zostały zawiedzione, gdyż św. Mikołaj pamiętał widocznie o tym, że przybyć ma do strażaków i prezenty nie przyniósł jak zwykle w worku, ale przywiózł w pięknie przystrojonym wózku strażackim.

Jak dużo było najpierw strachu, a później radości wśród dzieci przy odbieraniu od św. Mikołaja prezentów, to naprawdę trudno opisać.

Po rozdaniu prezentów i odejściu św. Mikołaja w dalszą drogę, wspólną kolacją miły ten wieczór zakończono.

W Świętochłowicach w dniu 6 grudnia w świetlicy strażackiej urządziła jedn. żssp. wieczornicę św. Mikołaja, na którą zaprosiła członków Zarządu Straży i Oddziału Powiatowego. Miło i wesoło minął ten wieczór wszystkim obecnym w tym dniu w świetlicy, gdyż członkinie jedn. żssp. nie żałowały trudu i pracy, aby wszyscy dobrze się bawili i przez św. Mikołaja zostali obdarowani prezentami.

W **Chropaczowie** św. Mikołaj troszkę się spóźnił, ale wiadomo, że jest tam daleka droga i nic dziwnego, że św. staruszek zamiast 6 przybył do Chropaczowa dopiero 11 grudnia, gdzie już zebrani w dużej sali zaproszeni goście, członkowie Zarządu straży i członkinie jedn. żssp. z niecierpliwością go oczekiwali. Ale że cierpliwość ludzka bywa zawsze nagradzana, więc też obecni na wieczornicy w Chropaczowie (a szczególnie członkinie jedn. żssp.) zostali szczodrze przez św. Mikołaja nagrodzeni i zaproszeni na kolację, którą wieczornicę zakończono.

Członkinie w Wesołej przy ćwiczeniach ze sprzętem pożarniczym

Że wszystkim obecnym tam czas miło i wesoło przeszedł, tego już nie trzeba opisywać, a tylko podziękować inicjatorom wieczornicy za jej urządzenie.

PLAN PRACY K-TKI JEDN. ŻSSP.

1. Jeżeli nie zostały jeszcze odesłane do Oddziału Powiatowego sprawozdania kwartalne z prac j. żssp. za IV kwartał oraz wykaz półroczny za II półrocze 1937 r., to należy to niezwłocznie uczynić.

2. O ile wyszkolenie ze służby pożarniczej nie zostało jeszcze w jedn. przeprowadzone, to należy w planie pracy na najbliższy kwartał przewidzieć przeprowadzenie następujących przedmiotów: służby wewnętrznej, nauki o sprzęcie, wyszkolenia bojowego.

3. Postarać się o odpowiednich wykładowców do przeprowadzenia w jednostce wyżej wymienionych przedmiotów.

4. Urządzić w jedn. jakąś imprezę, zabawę, przedstawienie, wieczornicę.

Różne

ODZNACZENIE DYR. J. URBAŃCZYKA, PREZESA ZARZĄDU ODDZ. POW. W RYBNIKU ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI

W początkach listopada br. odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Zw. Straży Poż. RP. w Rybniku inż. J. Urbańczyk, dyr. kop. Emy w Gwarectwie Rybnickim.

Wymieniony wprawdzie od dwu lat zaledwie sprawuje funkcje Prezesa Oddz., będąc poprzednio długoletnim członkiem wspierającym w miejscowych strażach, ale i w takim krótkim okresie zdołał zaskarbić sobie serca strażactwa całego powiatu, które widzi w nim dobrego ojca i troskliwego opiekuna. Podane odznaczenie niech więc będzie wyrazem choćby częściowego uznania jego wybitnych zasług w zawodowej pracy górniczej i bezinteresownej pracy społecznej.

Przy tej okazji zasyła swemu Prezesowi strażactwo pow. rybnickiego serdeczne życzenia pomyślnych owoców w dalszej pracy.

Kronika żałobna

STOWARZ. OSP. W ALEKSANDROWICACH

Rok 1937 był dla tutejszej Straży rokiem smutnym, gdyż do grobu odprowadzono 3 druhów.

W dniu 10 czerwca ub. r. zmarł **śp. Józef Klimczok,** urzędnik B. B. browaru w Bielsku, l. 91, ur. 31 V 1890. W Straży pracował przez przeszło 17 lat, tj. od roku 1920. Od dłuższego czasu chorował, ale służbę strażacką pełnił z ochotą. Jak tylko był wolny od zajęć i trochę czuł się zdrowszym, chętnie spieszył w szeregi strażackie. Przez druhów był szczególnie lubiany ze względu na wesołe usposobienie i szczery charakter.

Dnia 22 listopada ub. r. zmarł śp. **Heinrich Jerzy,** robotnik B.-B. browaru. Urodził się 20 VIII 1891. Śp. zmarły pełnił służbę strażacką od 1926 r. Przez cztery lata sprawował funkcje remizowego z wielką sumiennością. Nie było pożaru, nie było ćwiczenia, w którym by zmarły nie brał udziału. Będąc stróżem nocnym w browarze, nieraz alarmował brać strażacką o powstałym w okolicy pożarze.

Dnia 28 listopada 1937 zmarł śp. **Geier Karol,** rolnik, l. 38. Urodził się 28 XI 1875 r. Wszystkie swoje siły poświęcał dla idei strażackiej od wczesnej młodości, najpierw w Starym Bielsku, a potem w Aleksandrowicach. Był inicjatorem i założycielem tut. OSP. Pełnił również funkcje w Zarządzie: sekretarza, z. naczelnika, prezesa. Godność prezesa piastował 8 lat. Majątek, jaki obecnie ma Straż tut., osiągnęła po największej części dzięki jego zabiegom i staraniom. Gdy przed dwoma laty ustąpił ze względu na brak zdrowia, Walne Zebranie OSP. mianowało Go zgodnie z wolą ogółu swoim prezesem honorowym, a władze strażackie udekorowały Go srebrnym medalem zasługi. Pogrzeb Jego był jedną wielką manifestacją, gdyż każdy wiedział, że do grobu odchodzi obywatel ideowiec. Cześć ich pamięci!

Śp. Geier Karol, prezes honorowy O. S. P. Aleksandrowice

H. NOKEL
KATOWICE, Stawowa 11 WEŁNOWIEC, Wandy
Poleca wędliny pierwszej jakości.

NAJWIĘKSZY ZAKŁAD SZLIFIERSKI WOJ. ŚL.
Józef Kuntner
KATOWICE, ul. 3 MAJA 30 Tel. 323.86
Specjalny skład wszelkich artykułów stalowych. Narzędzia i artykuły fryzjerskie. Wielki wybór praktycznych podarunków. Perfumy, wody kolońskie, wody kwiatowe, wszelkie przybory toaletowe itp.
SOLIDNA I FACHOWA OBSŁUGA

KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ

„FLORIANKA"

Spółka Akcyjna w Krakowie

Dyrekcja: Kraków, *ul.* Basztowa 6-7-8
Tel. 120-57 — 133-42

Oddział w Katowicach, ul. Pocztowa 6, tel. 312-96

Oddziały:
w WARSZAWIE, ul. Mazowiecka 4, telefon 299-84;
we LWOWIE, ul. 3 Maja 16, telefon 202-43;
w ŁODZI, ul. Piotrkowska 99, telefon 107-85;
w POZNANIU, ul. 27 Grudnia 9, telefon 18-48

Kino „Rialto"

BIELSKO, ul. Piłsudskiego 7

Telefon 14-95

WYŚWIETLA NAJNOWSZE FILMY DŹWIĘKOWE

Początek seansów o godz. 18,15. — W niedziele i święta o godz. 15, 17, 19 i 21

WYRÓB TEKTURY FALISTEJ W ROLKACH ORAZ WSZELKIEGO RODZAJU PUDEŁEK Z TEKTURY FALISTEJ
TEKTURA FALISTA „WELPA"
Katowice
ul. Krakowska nr 14 — tel. 342.08

ZAKŁADY PRZEMYSŁU FUTRZANEGO
PIPERSBERG i Ska
WYPRAWIALNIA I FARBIARNIA SKÓREK FUTRZANYCH
ALEKSANDROWICE
poczta i stacja kolejowa Wapienica koło Bielska

Leopold Müller

Katowice, 3 Maja 16, tel. 316-63

Największy pierwszorzędny
salon kwiatów i skład nasion

Chorzów I, Wolności 3

ogrodnictwo Chorzów II, Węzłowiec

Walcownie Metali S. A.
Dziedzice
Oddział Walcowni Blachy Oświęcim

Centrala Sanitarna
Właśc.: J. LANGOŚ i FR. ORLIK
Chorzów I, Plac Marsz. Piłsudskiego 4. — Tel. 400-96.
NARZĘDZIA I APARATY LEKARSKIE — OPATRUNKI

ZEGARY, ZEGARKI I MODNA BIŻUTERIA
E. SACHWEH, właśc. F. SALOMON
Chorzów I, ul. Jagiellońska 1.

Naprawa Maszyn Biurowych
„OLDOM"
W. OLSZYCZKA — KATOWICE
ul. Kościuszki 27, tel. 334-57

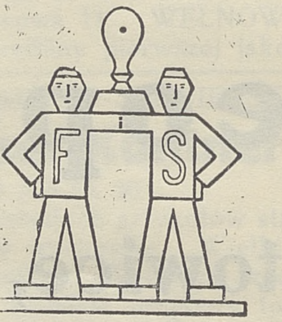
Wytwórnia Trumien K. Roskosz
KATOWICE, MIKOŁOWSKA 8
załatwia komplet. pogrzeby

KINO-TEATR
„RIALTO"
KATOWICE, UL. KOCHANOWSKIEGO

Edward Mückstein
HANDEL SKÓR, CHORZÓW I, ul. Sobieskiego 19
Polecamy korzystnie skóry twarde i miękkie, oraz wszelkie przybory szewskie i siodlarskie

Auto Palace
BIELSKO, GRAŻYŃSKIEGO 68. Tel. 36-89.
Garaże i obsługa Dyżur nocny
Boksy na 40 wozów

Chrześcijański Dom Towarowy
T. I. C.
KATOWICE, ul. 3 Maja 26, Tel. 342.21.

Fabryka Stempli i Zakład Rytowniczy
E. FRANITZA i Ska
KATOWICE, ul. Pocztowa 10
Telefon 34.189

PIECZĄTKI KAUCZUKOWE I METALOWE. DATOWNIKI I NUMERATORY. RÓŻNEGO RODZAJU SZYLDY. STEMPLE DO WYPALANIA. — SZTANCE DO MYDŁA

Cegielnia Parowa NIEDŹWIEDZINIEC

Maks Königsfeld, Tel. 400.44

BYKOWINA i NOWA WIEŚ k. CHORZOWA

GEISLER Nast. DYLLA

Fabryka kiszonej kapusty i ogórków

KATOWICE — CHORZÓW 65

Telefony: 320.16 i 240.40

Poleca: najprzedniejszą delikatesową kapustę kiszoną, ogórki kiszone, konserwowane, korniszony i ogórki gorczyczne (Senftgurken).

Motocykle D. K. W.

Niezawodne — szybkie — ekonomiczne — model 3 k. h. — bez prawa jazdy i podatku — wszystkie modele od 100 do 500 cm na składzie

Generalne przedstawicielstwo na Wojew. Śląskie, Kieleckie i Krakowskie

Fr. Grabowski i Ska

KATOWICE, Raciborska 14-16 — Tel. 352.77 i 324.10

Pijcie zdrowotną herbatę

HERVA MATTÉ PARAMÁ

„KOPALNIA"

Katowice, ul. Stawowa.

„ESKULAP"

DOM SANITARNY

3 Maja KATOWICE Tel. 325.90

wł. J. Wawrzyniak i L. Kindler

Poleca: kompletne nowoczesne urządzenia dla szpitali i lekarzy, aparaty elektromedyczne, wszelkie artykuły szklane i laboratoryjne, bandaże, opatrunki itp.

KLARA TRYCOWSKI

Hotel, Restauracja, Sala

MAŁA DĄBRÓWKA, ul. Hallera 6, Tel. 240.04

E. RZYMEŁKO I MODLICH

Rzeźnictwo Hurtowne

Eksport i Import

KATOWICE, Rzeźnia Miejska Tel. 334.37.

HURTOWNIA PIWA KSIĄŻĘCEGO TYCHY

Józef Folga

MYSŁOWICE

Wielki Bazar

właśc. MAGNUS MARKUS

KATOWICE, ul. 3 Maja 22. Tel. 323.33.

Najniższe ceny! **Największy wybór!**

Towary galanteryjne — Artykuły skórzane — Porcelana — Szkło — Kryształy — Artykuły domowe — Zabawki — Podarunki

Stale nowości! Solidna i fachowa obsługa!

Pianina!

Förster, Seiler i inne na dogodnych warunkach sprzedaje fachowiec od 34 lat

LEUSCHNER, KATOWICE, ul. Kościuszki 11

HAMBURSKA HALA RYB

Fr. Czaja i Ska

KATOWICE, ul. PIERACKIEGO 14

wędzarnia i wytwórnia konserw rybnych z znakiem ochr. „Hansa"

Śląskie Kamieniołomy Spółka z o. o.

Kościuszki 1a, m. 10 KATOWICE Tel. 325.98.

Materiały budowlane dla kolei, budowy dróg bitych i betonów. Kamieniołomy szarogłazowe w Wiśle i granitowe na Wołyniu. Dolomity płukane. Żwir odrzański.

Jan Wildner

Skład towarów kolonialnych i delikatesów

KATOWICE, ul. 3 MAJA 27. Tel. 313.96.

Hurtowy skład piwa i fabryka wód mineralnych

HUGON BORONOWSKI

NOWA WIEŚ

P. K. O. 301.231. Telefon 510.17.

F. KIONKA

Ogrzewania centralne wszelkich systemów.
Urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne.
Urządzenia sanitarne i warsztat tokarski.

KATOWICE, TRAUGUTTA 4. Tel. 31.695 i 354.29.

Józef Pudełko

KATOWICE

ul. Sienkiewicza 60 Telefon 352.86.

SALON MÓD DLA PAŃ I PANÓW

Eleganckie kostiumy — Płaszcze angielskie i francuskie według najnowszych żurnali. Eleganckie ubrania salonowe, wizytowe, sportowe i spacerowe. MUNDURY i FUTRA

Ceny przystępne. Dostawa solidna i punktualna.

Restauracja Zamkowa

KATOWICE, Pl. Marszałka Piłsudskiego 6

poleca swoje smaczne porcje śniadankowe, obfite obiady oraz kolacje. — Dobrze pielęgnowane piwa tyskie, żywieckie, okocimskie, wódki krajowe i zagraniczne. — Ceny niskie. — Obsługa szybka i rzetelna.

Wszystkim Gościom życzy pomyślnego Nowego Roku

GOSPODARZ.

PRACOWNIA ELEGANCKIEGO OBUWIA

Ludwik Skrzypek

KATOWICE, ul. Kościuszki 38. Tel. 336.51.

Poleca obuwie pierwszej jakości na miarę.

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA APARATÓW PRZECIWGAZOWYCH I RATOWNICZYCH

„CHRON"

Sp. z o. p., wł. Dr E. Kaleta

KATOWICE, ul. MICKIEWICZA 22, m. 3.

Tel. 337.63. Tel. 337.63.

Bielsko-Bialska Spółka Elektryczna i Kolejowa Spółka Akcyjna w Bielsku

utrzymuje ruch tramwajowy na linii Bielsko-Dworzec Kolejowy — Las Cygański oraz ruch autobusowy na liniach: Bielsko-Katowice, Bielsko-Kraków, Bielsko-Lotnisko w Aleksandrowicach, Bielsko-Jaworze, jak również na licznych innych liniach w okolicy Bielska i Białej. Rozkłady jazdy do nabycia u konduktorów.

E. FRIEBE, handel drzewa

MIKOŁÓW, Telefon 211.69

Poleca ze swojego składu DRZEWO BUDOWLANE, STOLARSKIE oraz pierwszej jakości DESKI podłogowe (dilówki).

DŹWIĘKOWE KINO

„Union"

KATOWICE, 3 MAJA 25
Tel. 324-22. Wł. G. Schmitt.

Znawcy piją likiery i wódki

G. WEISENBERGA

z Mikołowa

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA FUTER

J. Łuczywo

Wykonuję futra z własnego i powierzonego mi materiału, według najnowszych modeli - Wiedeńskich i Paryskich - Przyjmuję wszelkie przeróbki i reparacje wchodzące w zakres kuśnierstwa.

ul. Mariacka 5 KATOWICE Tel. 305-36

SMAKOSZE I AMATORZY
dobrej filiżanki kawy kupują tylko
kawę pod znakiem „AROMA"
w opakowaniu po 125 g znanej firmy

H. Szczeponik & Co. Katowice

We wszystkich lepszych składach spożywczych do nabycia.

Cegielnia

Jan Badura

KATOWICE (BRYNÓW)

Tel. 317-43. Tel. 317-43.

RESTAURACJA I WINIARNIA

właśc. J. FICEK, Katowice, ul. Mickiewicza 6-8

poleca: pierwszorzędne śniadania, obiady, kolacje i dobrze pielęgnowane piwa oraz wódki. — Codziennie koncert!

PIŁKI DO METALI

wszelkiego rodzaju i w różnych wielkościach ze znaną marką **Globus** dostarcza

„GLOBUS"

Fabryka Pił i Narzędzi, właśc. Fr. W. Jüttner
KATOWICE, KOŚCIUSZKI 29

Największa i najsprawniejsza fabryka piłek do metali w Polsce.
Nie zamieniać z podobnie brzmiącymi nazwami.

FABRYKA CUKIERKÓW
H. SZTAJER
KATOWICE, ul. ANDRZEJA 3

SPECJALNY SKŁAD TYTONIOWY
G. FUHRMANN
KATOWICE, Kościuszki 2. Tel. 320-06.

Fa egz. od 1930 r. **Zakład Haftów Artystycznych**
Sprzedaż materiałów i przyborów hafciarskich

„Sztuka Kościelna"

właśc.: Maria Spychajówna, **Katowice,** ul. Mariacka 7, III piętro, telefon 344-64 (naprzeciw Hotelu Savoy) wykonuje fachowo i tanio sztandary, chorągwie kościelne i związkowe. — Firma moja nie ma nic wspólnego z nowo powstałą firmą Śląska Sztuka Kościelna.

KRAKOWSKA WĘDLINIARNIA

Aleksander Grabowski

CHORZÓW I, Wolności 33, Tel. 403-64

Bracia Koerpel

SZAMOTUŁY WLKP.

Składnica fabr. — KATOWICE, ul. Chorzowska 89
Tel. 354.67.

Teodor KONACH

Demontaże, roboty ziemne i konserwacyjne.

Roboty pirotechniczne. Skup złomu żelaza.

CHORZÓW, ul. GRAŻYŃSKIEGO 88. Tel. 407.65.

Fabryka i Skład Przyrządów Laboratoryjnych
Dr K. DAWE
CHORZÓW, ul. Katowicka 28-30 — Tel. 404.62

Pompa na pływakach

elektryczna do transportowania nadająca się do nawadniania lub odwadniania dla użytku w gospodarstwie, ogrodnictwie i osiedlu. Lekkie motocykle firmy Fichtel: Sachs 98 ccm we wszelkich markach do nabycia
JANINA BÖHM
właśc. Janina BERGER
MIKOŁÓW, G. ŚL., 3 Maja 8. Tel. 211.18.

Janota Franciszek

Fabryka automatów okiennych
WEŁNOWIEC, G. Śląsk

Nowość!

„HERKULES" patentowana płyta stalowa kua dla pieców kuchennych we wszelkich rozmiarach. Nie krzywi się, nie pęka i nie gnie się. O wiele trwalsza od plyt lanych. Oszczędność w opale do 60%.
Wyłączna sprzedaż
POLSKI HANDEL ŻELAZA
wł. WINCENTY BAŃCZYK
CHORZÓW I, Pl. Marsz. Piłsudskiego 6
Tel. 405-11 Tel. 405-11
Dostarczamy artykuły kanalizacyjne, armatury, narzędzia, materiały elektrotechniczne i budowlane

Józef Dolata

SKŁAD ŻELAZA
CHORZÓW II, UL. PUDLERSKA 8
Artykuły techniczno-budowlane.
Sprzęty kuchenne.

Wytwórnia wszelkich robót stolarskich i przyrządów gimnastycznych

OTON SZCZUR

BIELSKO, ul. GÓRSKA 12
Specjalność:
DRABINY STRAŻACKIE SYSTEMU SZCZERBOWSKIEGO, HAKOWE, WYSUWALNE I PRZYSTAWNE
Tel. 30-54.

KINO „CASINO"

KATOWICE, BR. PIERACKIEGO 17-19

Kino-Teatr Sienkiewicz

NOWA WIEŚ
Wyświetla najnowsze obrazy
wł. JAKUB BIERNAT

Hurtownia Towarów Kolonialnych

M. Fuhrmann i Ska

MYSŁOWICE

Fabryka Sody

CHORZÓW II, ul. Ogrodowa 43. Tel. 407-12.

Izydor Grzesik
Handel win, wódek, tow. kolonialnych
SIEMIANOWICE, HUTNICZA 7

SKŁAD DRZEWA

„Drzewotart"

KATOWICE, róg Zamkowej-Chorzowskiej

WARSZTAT REPARACJI RESORÓW
Józef Ganszyniec
KATOWICE, ul. CHORZOWSKA Nr 65—69
obok składu żelaza firmy Guttmann
Poleca się Szanownej Klienteli do reparacji resorów wszelkich typów samochodowych oraz do wykonania nowych resorów i sprężyn.
SOLIDNA OBSŁUGA! SOLIDNA OBSŁUGA!
Ceny niskie i fachowe wykonanie.

Hajducki Tartak Parowy i Heblarnia
WIELKIE HAJDUKI, ul. LOMPY 14
P. K. O. 310.229. Telefon Nr 408.97.
Poleca materiały drzewne wszelkiego rodzaju oraz oraz trociny i opał

Königsberg i Ska
KATOWICE, POCZTOWA 2. Telefon 324.63.
Poleca swój bogato zaopatrzony
SKŁAD MATERIAŁÓW
PIERWSZEJ JAKOŚCI
CODZIENNIE NAPŁYW NOWOŚCI

E. KASCHA
nast. Józef Besuch
Fabryka maszyn i radiatorów
Mikołów, Województwo Śląskie

wykonuje
ODLEWY Z SZAREGO ŻELAZA DLA KOPALŃ I HUT O WADZE SZTUKI DO 10.000 KG I OBRÓBKĘ LEKKICH ODLEWÓW

Cegielnia Parowa
KAROL ULMAN
tel. 221-23
Brzezinka, Wolności 295 a
koło Mysłowic

Poleca cegłę pierwszej jakości

ŻYCZENIA POMYŚLNEGO I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU SKŁADA TĄ DROGĄ WSZYSTKIM STRAŻOM I SZANOWNYM DRUHOM

CZESŁAW MIARCZYŃSKI i Ska

STRAŻACKIE BIURO TECHNICZNE
I WYTWÓRNIA SPRZĘTU POŻARNICZEGO

GAŚNICE

światowych marek

„MINIMAX" I „PERKEO"

produkują i polecają:

Zakłady Przemysłowe „Bielany" Sp. Akc. Dział Gaśnic

WARSZAWA, SENATORSKA 33, Tel. 248-62, 1271.30 i 127.27

Przedstawicielstwo na Śląsk:

Czesław Miarczyński i Ska

KATOWICE, ul. WOJCIECHOWSKIEGO 74 a — Telefon 312.88

Komitet Redakcyjny stanowią: Mikuła A., Pacuła K., Rzeźniczek M., Suchoń W. i Wallis S. — Nakładem Śląskiego Okręgu Wojew. Związku Straży Pożarnych R. P. — Redaktor odpow.: A. Mikuła. — Drukarnia „Dziedzictwa" w Cieszynie